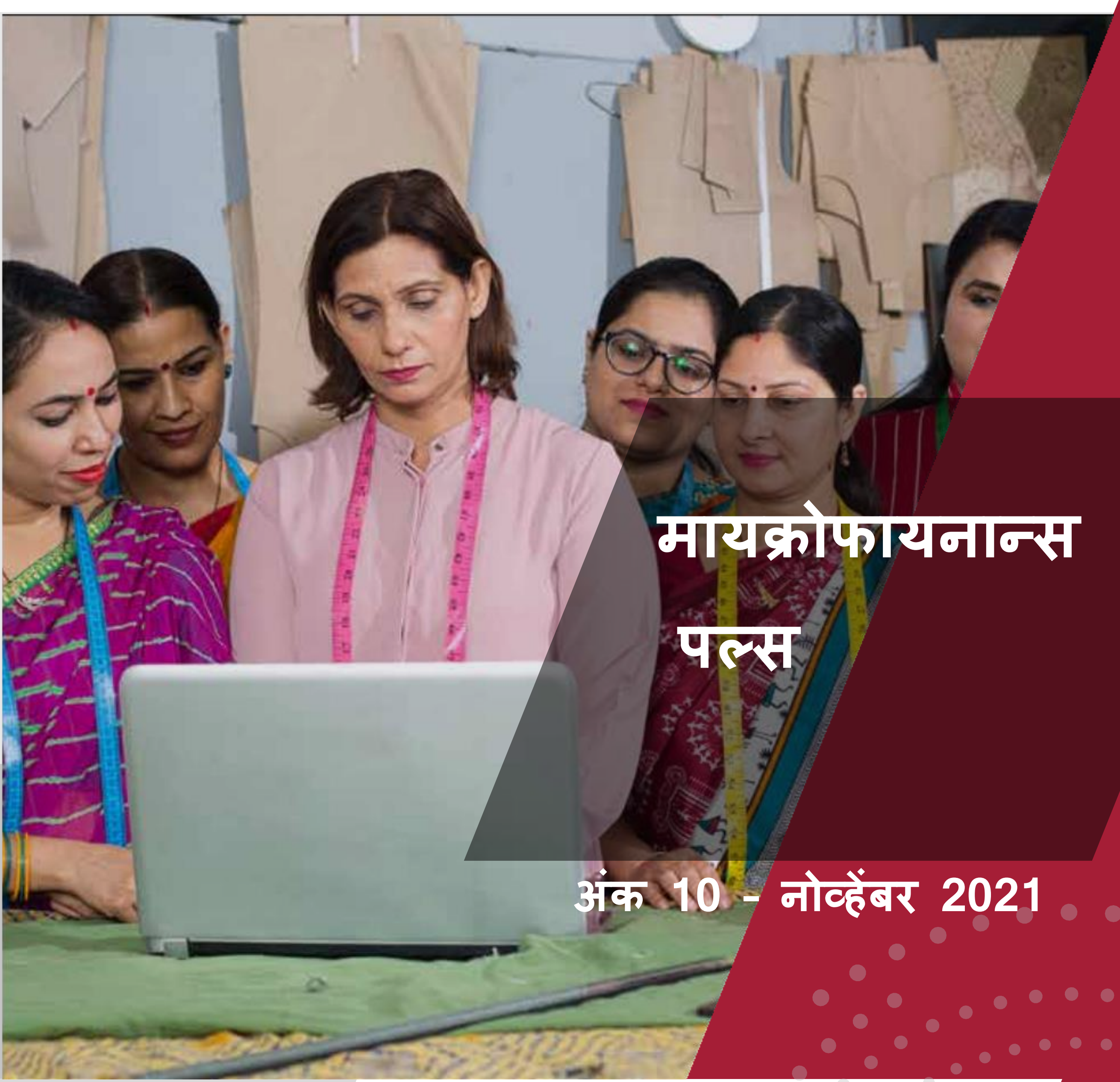

मायक्रोफायनान्स पल्स

अंक 10 - नोव्हेंबर 2021

वैश्लेषिक संपर्क

इक्विफॅक्स

किरण समुद्रला
उपाध्यक्ष वैश्लेषिक
kiran.samudrala@equifax.com

श्रुती जोशी
सहाय्यक उपाध्यक्ष - वैश्लेषिक
shruti.joshi@equifax.com

वंदना पांचाळ
वरिष्ठ कार्यकारी - वैश्लेषिक
vandana.panchal@equifax.com

सिडबी

चंद्र शेखर थान्वी
मुख्य महाव्यवस्थापक
एमपीआयवी - ईआरडीए
erdav@sidbi.in

रंगदास प्रभावती
उप महाव्यवस्थापक -
एमपीआयवी - ईआरडीए
erdav@sidbi.in

रमेश कुमार
व्यवस्थापक-
एमपीआयवी - ईआरडीए
rameshk@sidbi.in

अनुक्रमणिका

कार्यकारी सारांश

संक्षेप आणि शब्दावली	04
सूक्ष्मवित्त उद्योगाचे अवलोकन	05
वितरणाचे कल	08
उद्योग जोखमीची प्रोफाइल	12
भौगोलीक व्याप्ती	14
कर्जदारांचे वर्गीकरण	17
सर्वसमावेशक राज्य प्रोफाईल : ओडिशा	20
महत्वाकांक्षी जिल्हे	25

कार्यकारी सारांश

1990 च्या दशकाच्या सुरुवातीस सूक्ष्मवित्त क्षेत्रातील उद्योग परीचालनाला महत्त्व प्राप्त झाले आणि गेल्या काही वर्षांमध्ये त्यात अभूतपूर्व वाढ झाली आहे. एमएफआय पल्सच्या या 10व्या आवृत्तीत 30 जून 2021 पर्यंतच्या डेटा संकलनावर आधारित सूक्ष्म वित्त उद्योगाच्या प्रगतीचा समावेश आहे.

30 जून 2021 पर्यंत सूक्ष्मवित्त उद्योगाची पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी ₹ 222,060 कोटी आहे, ज्यामध्ये बँका आणि एनबीएफसी-एमएफआय चे एकत्रित योगदान 75% पेक्षा जास्त आहे. मार्च 2021 च्या तुलनेत जून 2021 मध्ये पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी 11% ने कमी झाली. जून 2020 च्या वर्षगतवर्ष तुलनेत ना-नफा एमएफआय आणि बँकांच्या पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी मध्ये जून 2021 पर्यन्त अनुक्रमे 11% व 4% वाढ झाली.

महामारीच्या दुसऱ्या लाटेमुळे एमेजू '21 मधील वितरणांवर परिणाम झाला आहे, तथापि हा प्रभाव एमेजू '20 इतका गंभीर नव्हता. सूक्ष्मवित्त उद्योगाने एमेजू '20 च्या तुलनेत एमेजू '21 मध्ये ₹25,808 कोटी कर्ज वितरित केले मूल्यानुसार ही वाढ 300% तर वितरण संखेनुसार 209% आहे.

जून 2021 मध्ये 1-179 दिवसांचा कसूर दर मार्च 2021 मधील 13.59% च्या तुलनेत 31.44% पर्यंत वाढला आहे. एनबीएफसी-एमएफआय, एनबीएफसी आणि ना-नफा एमएफआय चे 30+ आणि 90+ कसूर दर सूक्ष्मवित्त उद्योगा च्या एकूण कसूर दाराच्या तुलनेत कमी आहेत.

30 जून 2021 पर्यंत पश्चिम बंगाल, तामिळनाडू, बिहार, कर्नाटक आणि उत्तर प्रदेश ही शीर्षस्थ 5 राज्ये असून, पश्चिम बंगाल ₹31,024 कोटी पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकीसह आघाडीवर आहे तसेच पश्चिम बंगालचा 90+ कसूर दर 5.15% आहे जो सूक्ष्मउद्योगक्षेत्राच्या एकूण कसूर दरापेक्षा पेक्षा जास्त आहे.

या आवृत्तीत ओडिशा राज्याची सर्वसमावेशक रूपरेखा समाविष्ट आहे. ओडिशाची 30 जून 2021 पर्यंत पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी ₹13,096 कोटी आहे. या पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकीचा 85% हिस्सा बँका आणि एनबीएफसी-एमएफआय चा आहे. ओडिशाची एमेजू' 21 दरम्यान वितरित रक्कम ₹ 2,127 कोटी आहे ज्यामध्ये बँकांचे सर्वाधिक योगदान आहे. ओडिशाचा 30+ आणि 90+ कसूर दर सूक्ष्मवित्त उद्योगाच्या एकूण कसूरदरापेक्षा कमी आहे.

या अहवालामधे कर्जाच्या संख्येनुसार आणि पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकीनुसार कर्जदारांचे विश्लेषण देखील सादर केले आहे. 42% ग्राहकांनी 3 किंवा अधिक कर्जे घेतली आहेत. सर्वाधिक कर्जदारांना बँका आणि एनबीएफसी यांनी पतपुरवठा केला आहे. 66% कर्जदार हे ₹10K-50K पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी गटांतर्गत आहेत. 15% कर्जदारांकडे ₹ 50,000 पेक्षा जास्त पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी आहे.

संक्षेप व शब्दावली

- ATS एटिस (सरासरी तिकीट आकार) = वितरित कर्ज रक्कम / कर्जांची संख्या
- DPD डीपीडी = परतावा दिनांक उलटल्यानंतरचे दिवस
- सदयकालीन शिल्लकबाकी पोर्टफोलियो किंवा उधारकर्ता किंवा सक्रीय कर्ज = 0 ते 179 डीपीडी + नवी खाती + वर्तमान खाती
- MFI एमएफआय = मायक्रोफायनान्स संस्था
- POS पीओएस = शिल्लकबाकी पोर्टफोलियो
- UT यूटी = केंद्रशासित प्रदेश
- AD महत्वाकांक्षी जिल्हे (एडी) - आरोग्य व आहार, शिक्षण, कृषी आणि जलस्त्रोत, वित्तीय समावेश, कौशल्य विकास आणि पायाभूत सुविधांसारख्या संयुक्त निर्देशकांच्या दृष्टीने मानव विकासांक वृद्धीच्या सुधारणेसाठी जानेवारी 2018 मध्ये नीती आयोग, भारत सरकारने निश्चित केलेले जिल्हे (सध्या संख्येने 117).

- 1-179 = 1 to 179 डीपीडी/ सदयकालीन पीओएस
- 1-29 = 1 to 29 डीपीडी/ सदयकालीन पीओएस
- 30-59 = 30 to 59 डीपीडी/ सदयकालीन पीओएस
- 60-89 = 60 to 89 डीपीडी/ सदयकालीन पीओएस
- 90-179 = 90 to 179 डीपीडी/ सदयकालीन पीओएस
- 30+ कसूर = 30-179 डीपीडी/ सदयकालीन पीओएस
- 90+ कसूर = 90-179 डीपीडी/ सदयकालीन पीओएस

- AMJ'20 एमेजू'20 = एप्रिल 2020 ते जून 2020
- JAS'20 जुऑस'20 = जुलै 2020 ते सप्टेंबर 2020
- OND'20 ऑनोडि'20 = ऑक्टोबर 2020 ते डिसेंबर 2020
- JFM'21 जाफेमा'21 = जानेवारी 2021 ते मार्च 2021
- AMJ'21 एमेजू' 21 = एप्रिल 2021 ते जून 2021

सूक्ष्मवित्त उद्योग अवलोकन

सूक्ष्मवित्त उद्योगाचे आशुचित्र

यथा 30 जून 2021

30th June 2021	BANKS	SFBs	NBFC-MFIs	NBFCs	Not for profit MFIs	Total Industry
Unique Live Borrowers('000)	25,248	12,630	23,466	6,604	793	68,741
Active Loans ('000)	37,204	15,630	34,846	7,162	1,021	95,863
Portfolio (` crore)	95,674	35,345	72,856	16,140	2,045	222,060
Disbursed Amount (` crore) AMJ'21	14,763	3,402	6,073	1,131	439	25,808
AverageTicket Size (`) AMJ'21	35,609	38,724	35,356	41,048	34,007	36,112
30+ Delinquency (POS)	17.15%	22.95%	10.67%	14.30%	3.26%	16.54%
90+ Delinquency (POS)	3.17%	3.22%	1.97%	3.00%	0.87%	3.01%

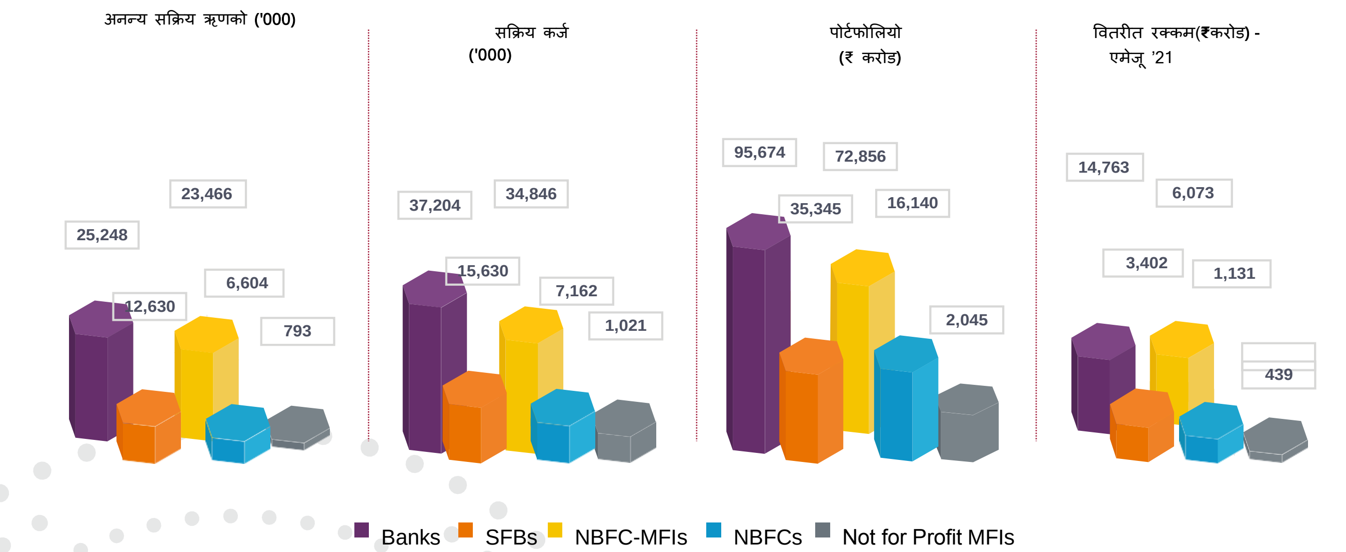

- 30 जून 2021 पर्यंत सूक्ष्मवित्त उद्योगाची पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी ₹ 222,060 कोटी होती, ज्यामध्ये बँका आणि एनबीएफसी-एमएफआय चे योगदान 75% पेक्षा जास्त आहे.
- एमेजू'21 दरम्यान वितरीत कर्ज रक्कम ₹ 25,808 कोटी आहे यामध्ये 57% योगदान देऊन बँका अग्रणी आहेत. दुसऱ्या क्रमांकावर 24% योगदानासाहित एनबीएफसी-एमएफआय आहे.
- सर्व कर्जदारांमध्ये एनबीएफसीचे एटीएस (कर्जाचा सरासरी तिकीट आकार) सर्वाधिक आहे असून हा सूक्ष्मवित्तउद्योगाच्या एटीएस पेक्षाही जास्त आहे.
- एनबीएफसी-एमएफआय, एनबीएफसी आणि ना-नफा एमएफआय चे 30+ आणि 90+ कसूर दर उद्योगाच्या एकूण कसूर दाराच्या तुलनेत कमी आहेत.

टीप: एमएफआय विभागात ग्राहकांचा एसएफबी .करोड अनन्य सक्रिय कर्जदार आहेत 6, बँका, एनबीएफसीएमएफआय-, एनबीएफसी आणि ना नफा-एमएफआई बरोबर असणाऱ्या बहुविध संबंधामुळे ग्राहकांच्या अनन्य संख्येत फरक आहे

सूक्ष्मवित्त उद्योगाचे अवलोकन

पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी (₹ करोड)

तपशील	Jun'20	Sep'20	Dec'20	Mar'21	Jun'21
बँका	91,920	93,409	96,683	109,867	95,674
लघुवित्त बँक	39,225	42,682	38,109	38,903	35,345
एनबीएफसी-एमएफआय	71,342	70,142	73,166	79,420	72,856
एनबीएफसी	19,875	19,838	18,988	18,992	16,140
ना-नफा एमएफआय	1,842	1,772	1,872	2,095	2,045
एकूण उद्योग	224,204	227,843	228,818	249,277	222,060
तिमाही-दर-तिमाहीवृद्धी दर					

कर्जदाता प्रकारानुसार बाजारांशचा कल

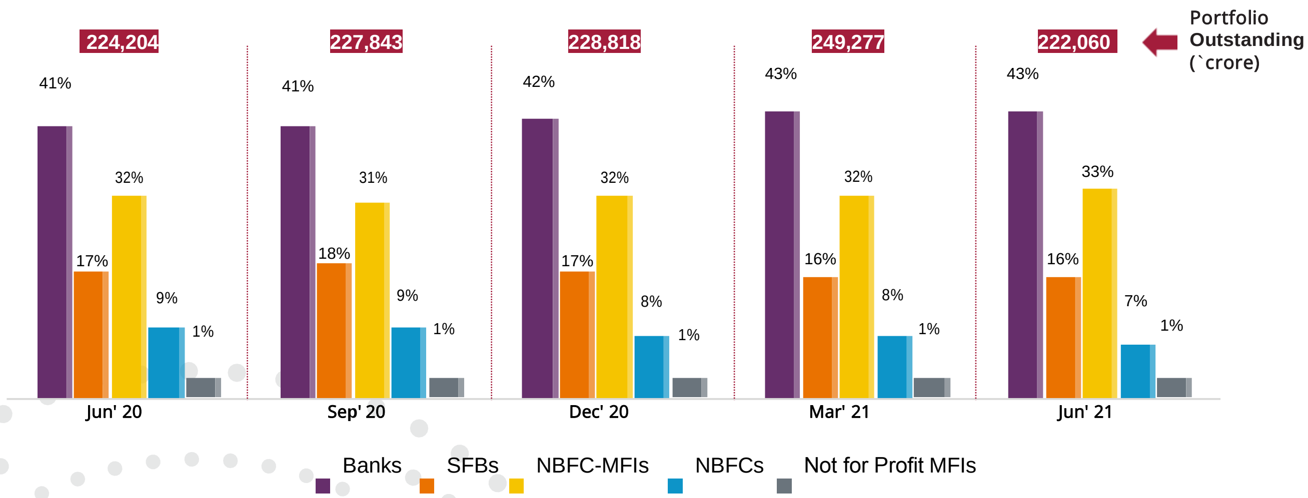

- मार्च 2021 च्या तुलनेत जून 2021 मध्ये पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी 11% कमी झाली
- जून 2020 ते जून 2021 कालावधी मध्ये वर्षगतवर्ष तुलनेत ना-नफा एमएफआयची 11% तर बँकांची 4% वाढ दिसून आली.

EQUIFAX

sidbi

वितरणाचे कल

वितरणाचे कल – संस्था निहाय

वितरीत कर्ज संख्या (लक्ष)

Lender Type	AMJ'20	JAS'20	OND'20	JFM'21	AMJ'21
बँका	14	47	102	113	41
लघुवित्त बँका	5	12	20	31	9
एनबीएफसीएमएफआय-	2	33	65	80	17
एनबीएफसी	-	5	8	11	3
ना-नफा एमएफआय	2	2	2	3	1
एकूण उद्योग	23	99	197	238	71

कर्जदाता प्रकारानुसार बाजारांशाचा कल

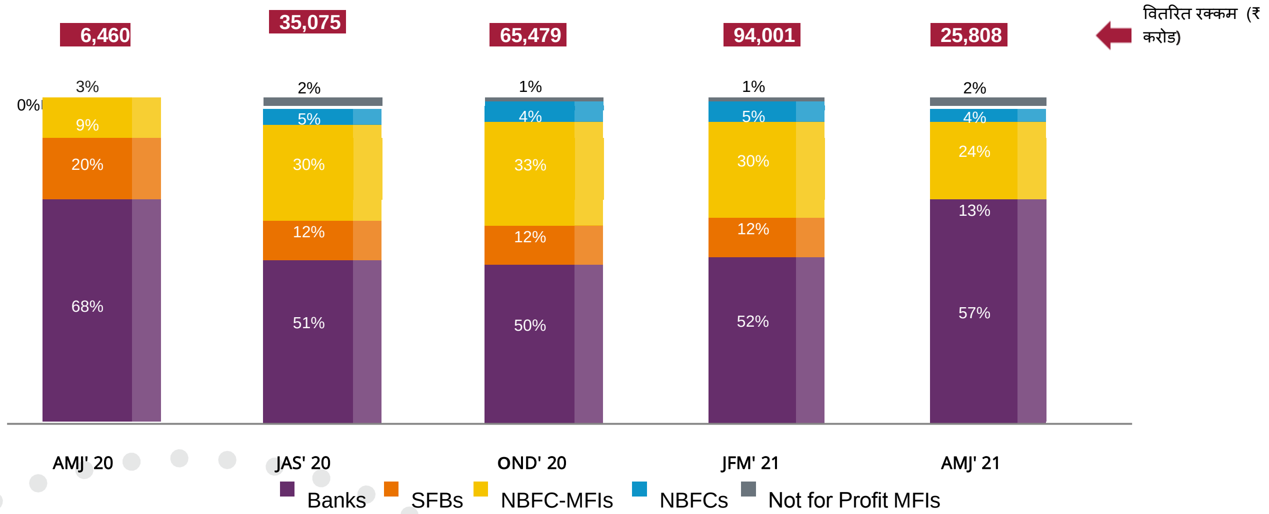

- सूक्ष्मवित्त उद्योगाने एमेजू '21 मध्ये ₹25,808 कोटी कर्ज वितरित केले एमेजू '20 च्या वर्षगतवर्ष तुलनेत मूल्यानुसार ही वाढ 300% तर वितरण संखेनुसार 209% आहे
- महामारीच्या दुसऱ्या लाटेमुळे एमेजू '21 मधील वितरणांवर परिणाम झाला आहे, तथापि हा प्रभाव एमेजू '20 इतका गंभीर नव्हता.
- एकूण कर्ज वितरणामध्ये बँकांचा सहभाग हा सर्वोच्च असून त्यानंतर एनबीएफसी-एमएफआयचा सहभाग आहे.

उद्योग तिकीट आकार - कल

वितरीत कर्ज संख्या (लक्ष)

Ticket Size	AMJ'20	JAS'20	OND'20	JFM'21	AMJ'21	Y-o-Y Growth Rate %
0K - 10K	2	4	34	19	8	300%
10K -20K	10	15	20	19	7	-30%
20K -30K	2	19	33	40	12	500%
30K -40K	3	24	44	60	17	467%
40K -50K	2	18	29	38	11	450%
50K -60K	2	10	18	28	8	300%
60K	2	9	19	34	8	300%
Total	23	99	197	238	71	209%
Q-O-Q loan disbursal growth	-	330%	99%	21%	-70%	-
All india ATS (`)	28,578	35,501	33,193	39,556	36,112	-
Q-O-Q loan ATS growth rate %	-	24%	-7%	19%	-9%	-

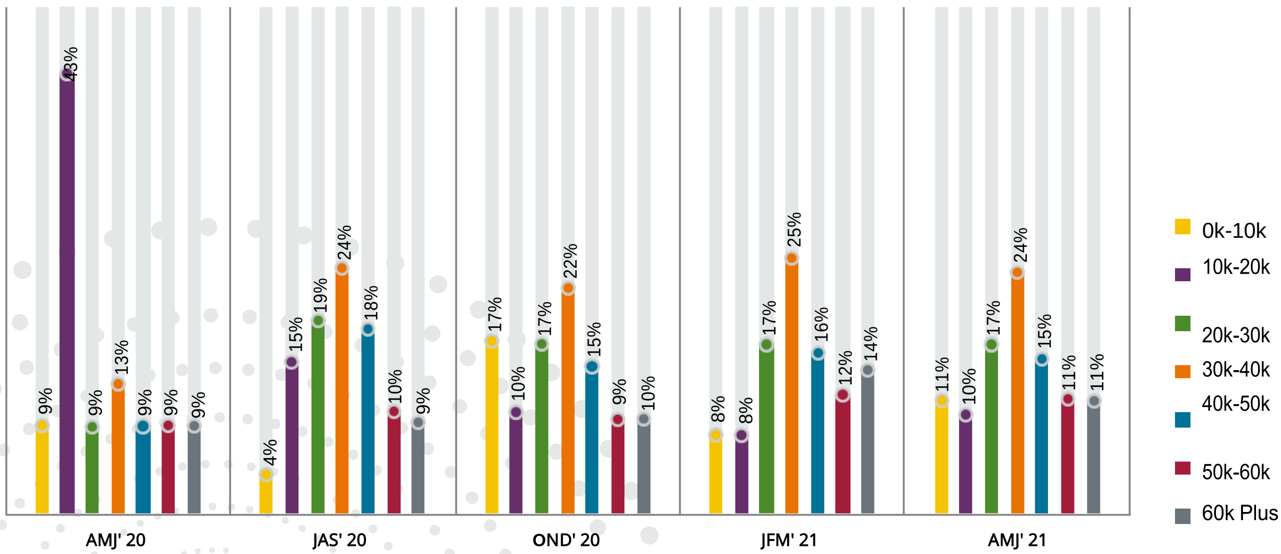

- सर्वात जास्त कर्ज 30K-40K या तिकीट आकारात दिली.
- उद्योगाला कोविडच्या दुसऱ्या लाटेचा फटका एमेजू'21 च्या दरम्यान बसला होता. एमेजू'21 दरम्यान घेतलेली कर्जे जाफेमा '21 दरम्यान घेतलेल्या कर्जाच्या 30% आहेत
- एटीएस सुद्धा जाफेमा '21 मधील ₹39,556 वरून एमेजू'21 मध्ये ₹36,112 वर घसरली आहे.

EQUIFAX

sidbi

उद्योग जोखमीची रूपरेखा

कसूर दराचा कल

परतावादिनांक उलटल्यानंतरच्या दिवसात

Reporting Quart er	1-29 days past due	30-59 days past due	60-89 days past due	90-179days past due	1-179days past due
Jun'20	1.30%	1.03%	0.43%	0.43%	3.19%
Sep'20	15.35%	3.47%	0.39%	0.63%	19.84%
Dec'20	7.50%	4.73%	3.49%	4.96%	20.68%
Mar'21	4.55%	2.90%	2.01%	4.12%	13.58%
Jun'21	14.90%	10.14%	3.38%	3.01%	31.43%

कसूर डीपीडी

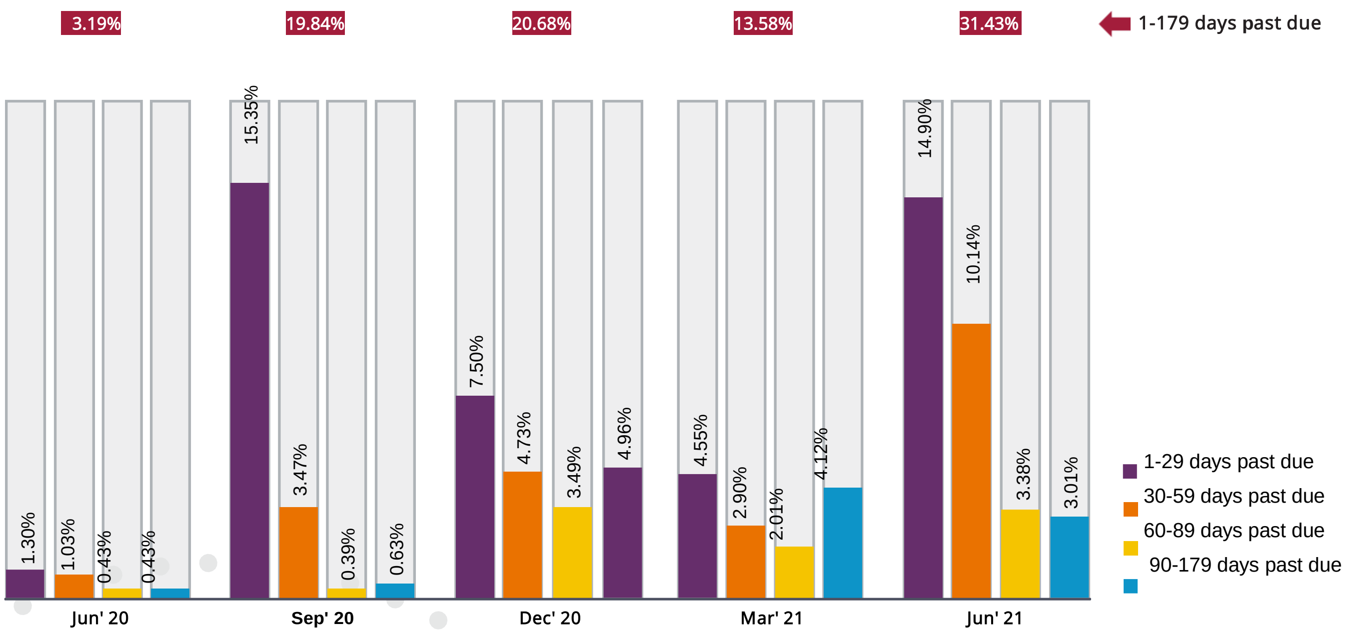

- 11 - 179 DPD कसूरदर मार्च 2021 मधील 13.59% वरुन जून 2021 मधे 31.44% झाला.
- 90 - 179 DPD गटा व्यतिरिक्त इतर सर्व गटांत कसूर दरात वाढ दिसून आली.

टीप : कसूर परिगणनाधारित पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी

भौगोलिक व्याप्ती

पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी: राज्य/कें.शा.प्रदेशानुसार

यथा 30 जून 2021

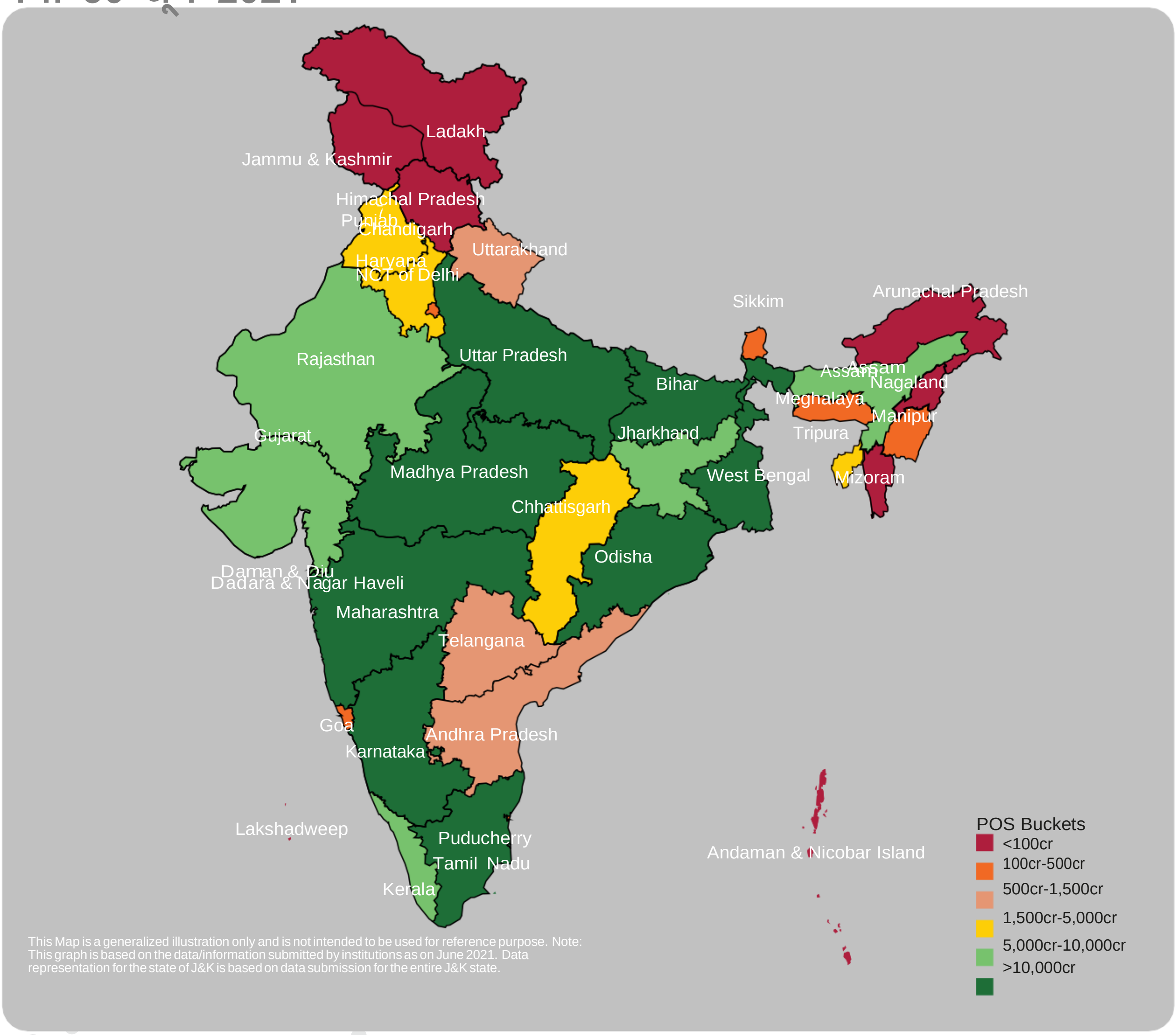

- 30 जून 2021 पर्यन्त पश्चिम बंगाल, ₹ 31,024 करोड पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीसह अग्रेसर असून एकूण पोर्टफोलियो मधे राज्याचे 14% योगदान आहे.
- एकूण पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीमधे 80% पेक्षा जास्त योगदान शीर्ष 10 राज्यांचे आहे.
- पश्चिम बंगाल, तमिळनाडू, बिहार, कर्नाटक आणि उत्तर प्रदेश ही 30 जून 2021 ची 5 शीर्षस्थ राज्ये आहेत.

राज्य/कें.शा.प्रदेशानुसार 90+ कसूर

यथा 30 जून 2021

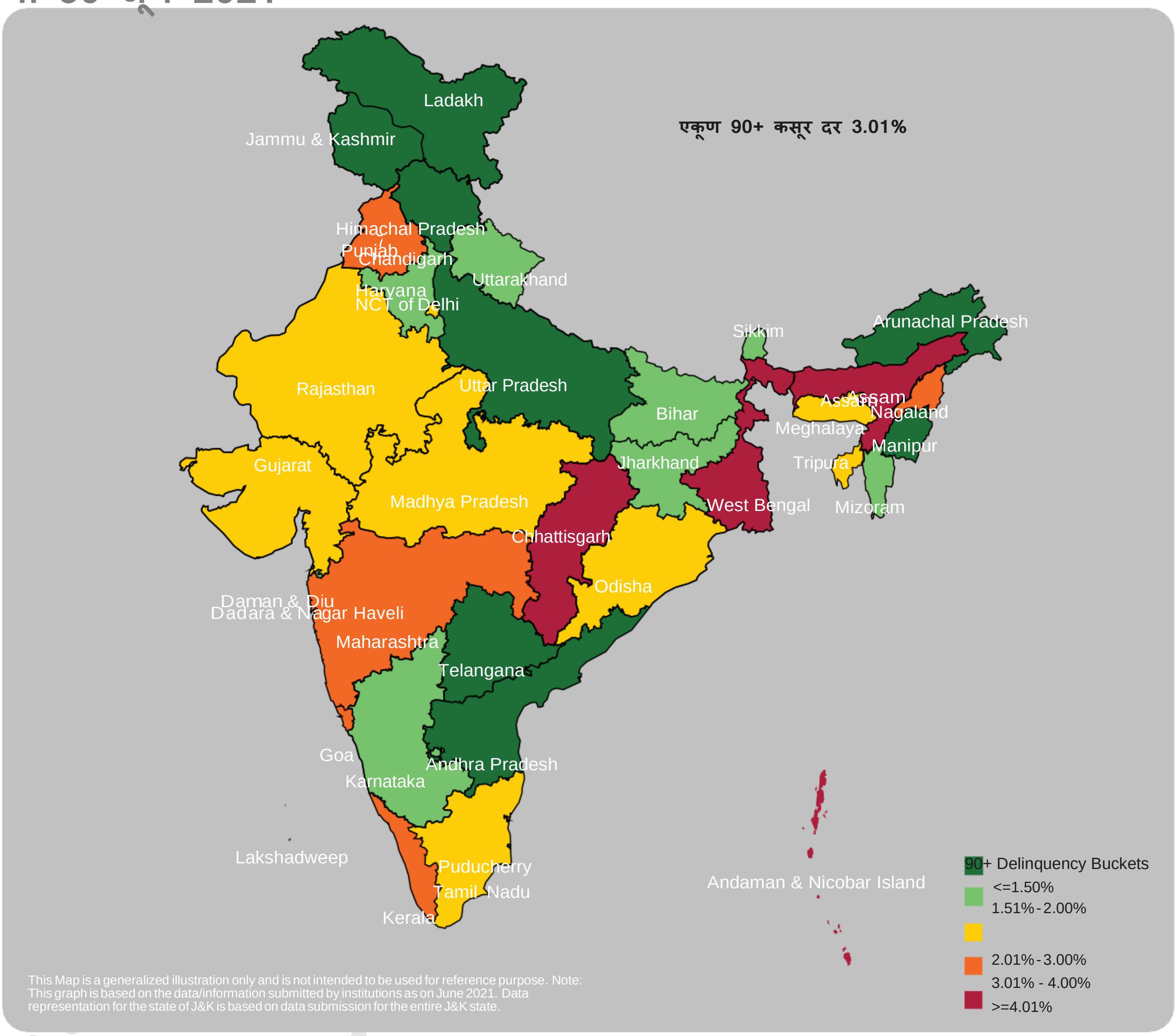

- पश्चिम बंगालचा जून 2021 मधील 5.15% हा 90+ कसूर दर एकूण उद्योगाच्या कसूर दरापेक्षा जास्त आहे.
- इतर 4 शीर्षस्थ राज्यांचा 90+ कसूर दर उद्योगाच्या कसूर दरापेक्षा कमी असून, खालील प्रमाणे आहे:

तमिळनाडू	2.62%
बिहार	1.76%
कर्नाटक	1.83%
उत्तर प्रदेश	1.08%

कर्जदारांचे वर्गीकरण

कर्ज संख्येनुसार कर्जदारांचे वर्गीकरण

सक्रिय कर्जदारांचे कर्ज संख्येनुसार वर्गीकरण

Lender Type	Customer with 1 Loan (in '000)	Customer with 2 Loans (in '000)	Customers with 3 or more loans (in '000)
बँका	8,533	3,921	12,794
लघु वित्त बँका	4,992	2,842	4,796
एनबीएफसी-एमएफआय	3,889	1,579	1,136
एनबीएफसी	8,458	5,245	9,763
ना-नफा एमएफआय	316	153	324
एकूण	26,188	13,740	28,813

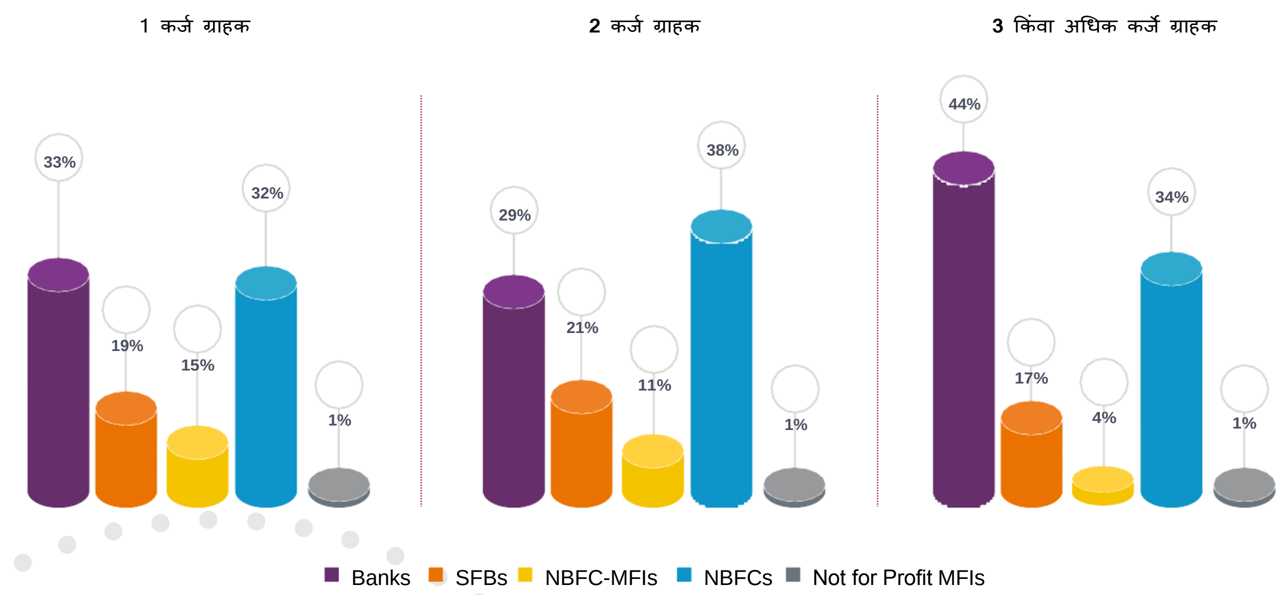

- 3 किंवा अधिक कर्ज घेतलेले ग्राहक 42% आहेत.
- सर्वात जास्त ग्राहक बँका आणि एनबीएफसी यांचे आहेत.

पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीनुसार कर्जदारांचे वर्गीकरण

पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीनुसार सक्रिय कर्जदारांचे वर्गीकरण

Lender Type	<10K	10K-25K	25K-50K	>=50K
बँका	4,889	8,185	6,714	5,460
लघु वित्त बँका	2,184	4,338	4,855	1,254
एनबीएफसी-एमएफआय	1,379	2,540	2,337	348
एनबीएफसी	4,355	8,115	7,778	3,218
ना-नफा एमएफआय	192	280	220	100
एकूण	12,999	23,458	21,904	10,380

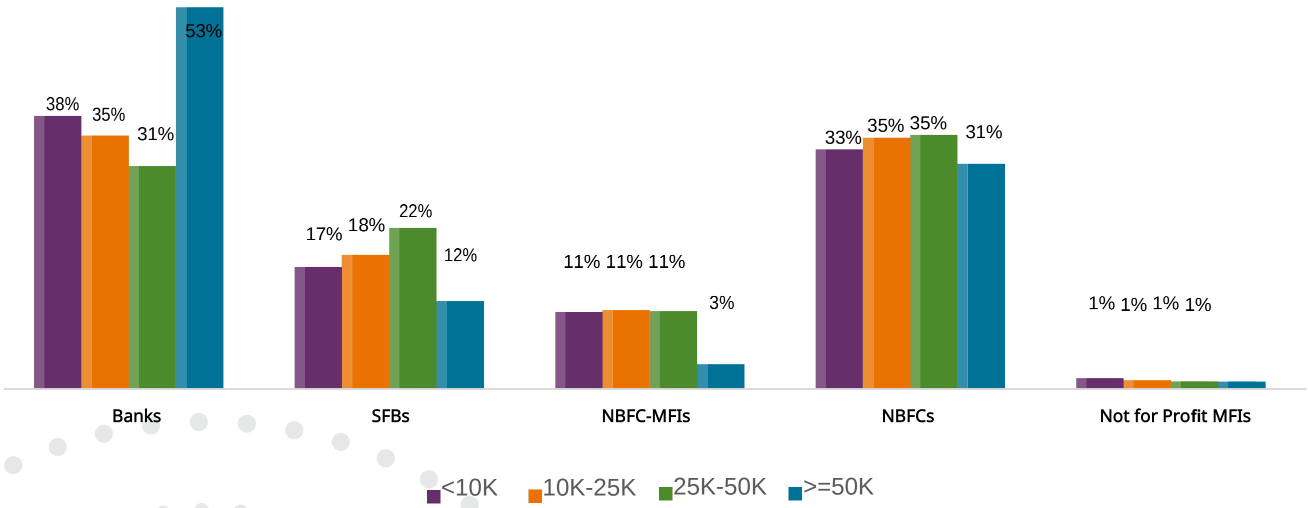

- 10K-50K पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी गटांत 66% कर्जदार आहेत.
- 15% कर्जदारांची, पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी ₹ 50,000 पेक्षा जास्त आहे.

EQUIFAX

sidbi

सर्वसमावेशक राज्य प्रोफाईल: ओडिशा

दृष्टीक्षेप ओडिशा राज्य

दृष्टिक्षेप 30 जून 21	Banks	SFBs	NBFC MFIs	NBFCs	Not for Profit MFIs	Industry
सक्रिय कर्ज ('000)	2,773	553	2,379	316	9	6,030
पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी (₹ करोड)	5,880	1,169	5,285	748	14	13,096
पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीचा बाजारांश	45%	9%	40%	6%	0%	-
वितरीत रक्कम (₹ करोड)-एमेजू'21	1,340	117	597	72	1	2,127
सरासरी तिकीट आकार (₹)-एमेजू'21	31,360	31,846	37,340	43,021	35,000	33,188
30+ कसूर (POS)	9.65%	10.10%	12.33%	5.69%	5.25%	10.54%
90+ कसूर (POS)	2.06%	2.73%	2.83%	1.54%	1.91%	2.40%

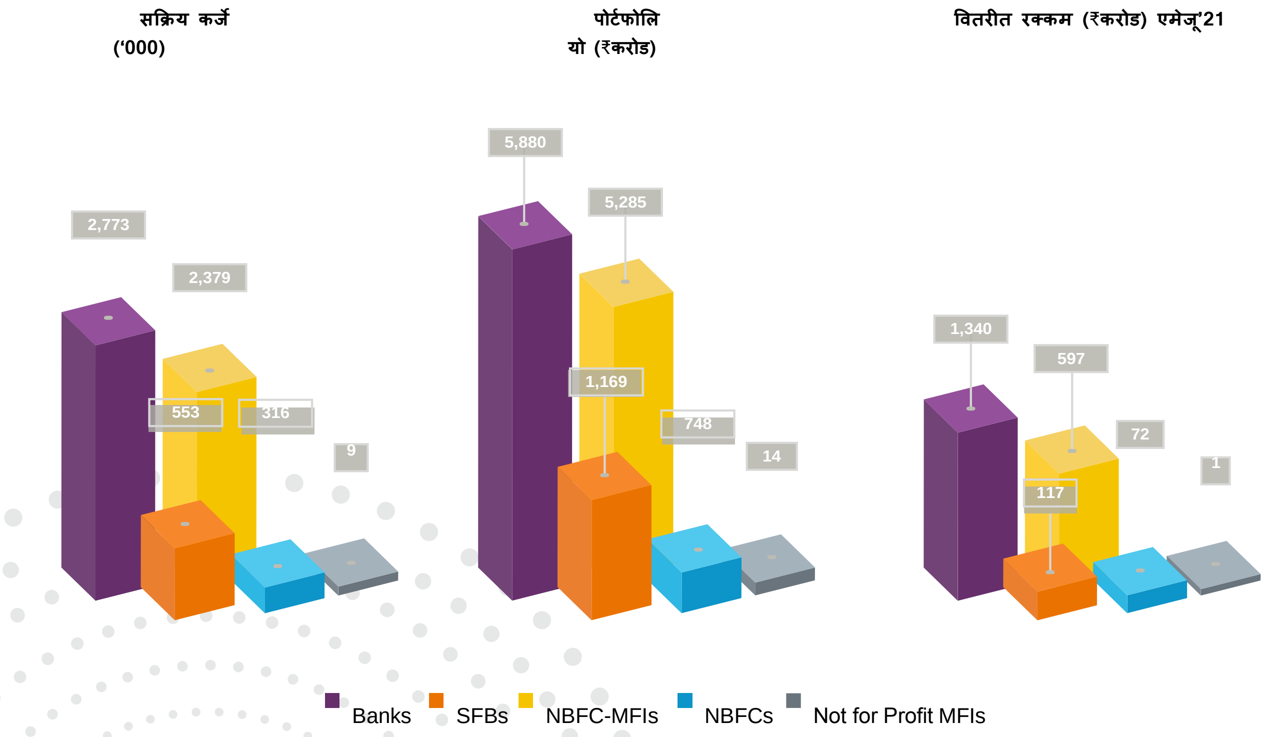

- ओडिशाची 30 जून 2021 ची पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी ₹ 13,096 करोड आहे.
- पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीमधे सर्वाधिक 85% बाजारांश बँका आणि एनबीएफसी-एमएफआय यांचा आहे.
- एमेजू '21 दरम्यान ओडिशामधे ₹2,127 करोड चे कर्ज वितरीत झाले यामधे बँकांचा सहभाग सर्वात जास्त
- ओडिशाचा 30+ आणि 90+ कसूर दर उद्योगाच्या एकूणच कसूर दरापेक्षा कमी आहे.
- एनबीएफसी चा 90+ कसूर दर सर्व कर्ज दात्यांमधे सर्वात कमी असून ओडिशाच्या एकूणच 90+ कसूर दरापेक्षा कमी आहे.

ओडिशा : सरासरी तिकीट आकाराचा कल

सरासरी तिकीट आकाराचा कल

Ticket size	AMJ'20	JAS'20	OND'20	JFM'21	AMJ'21	Y-o-Y growth rate
बँका	23,801	32,555	24,430	32,351	31,360	32%
लघुवित्त बँका	36,113	29,472	32,570	30,029	31,846	-12%
एनबीएफसी-एमएफआय	37,991	34,814	32,603	33,818	37,340	-2%
एनबीएफसी	20,570	37,604	41,355	41,982	43,021	109%
ना-नफा एमएफआय	16,875	29,959	31,064	29,893	35,000	107%
ओडिशा	25,634	33,598	28,070	32,995	33,188	29%

ओडिशा : सरासरी तिकीट आकाराचा कल

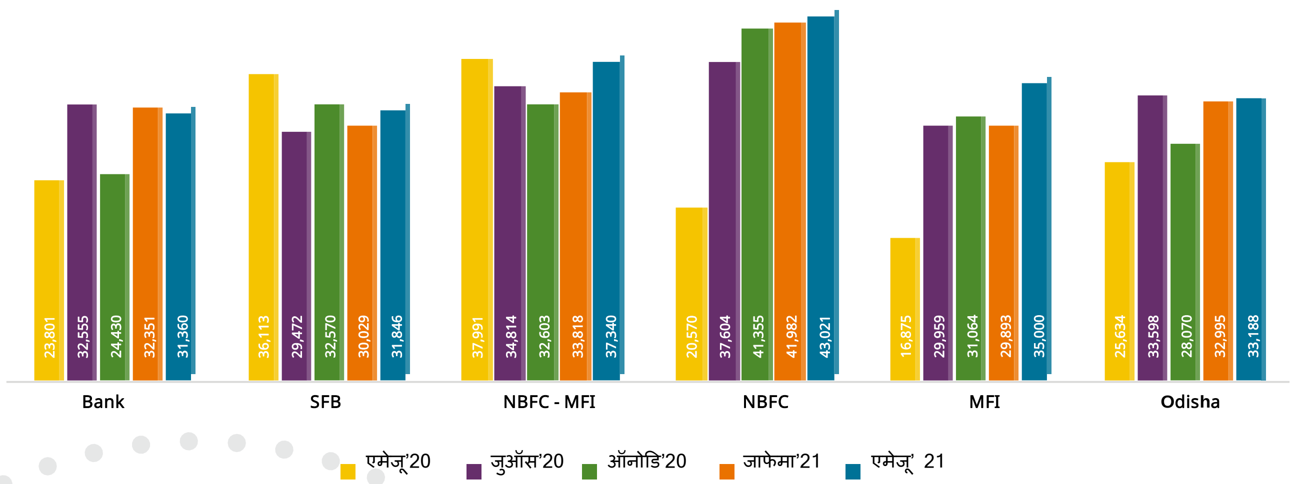

- एमेजू '20 ते एमेजू '21 पर्यंत ओडिशाच्या एकूण सरासरी तिकिट आकारात (ATS) वर्षगतवर्ष तुलनेत 29% वाढ झाली आहे.
- ओडिशामध्ये सर्वाधिक एटीएस एनबीएफसीचे आहे आणि त्यानंतर एनबीएफसी-एमएफआय आहेत.
- एमेजू '20 ते एमेजू '21 दरम्यान वर्षगतवर्ष तुलनेत एनबीएफसी मध्ये 109% ची सर्वाधिक वाढ दिसून आली, त्यानंतर ना-नफा एमएफआय मध्ये 107% वाढ दिसून आली.

ओडिशा:पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीचा कल

Particulars	Jun'20	Sep'20	Dec'20	Mar'21	Jun'21
बँका	5,433	5,280	5,403	6,242	5,880
लघु वित्त बँका	1,120	1,153	1,179	1,283	1,169
एनबीएफसी-एमएफआय	5,125	5,342	5,617	5,793	5,285
एनबीएफसी	752	771	801	840	748
ना-नफा एमएफआय	16	11	28	20	14
ओडिशा	12,446	12,557	13,028	14,178	13,096
तिमाही-दर-तिमाही वाढ %	-	1%	4%	9%	-8%

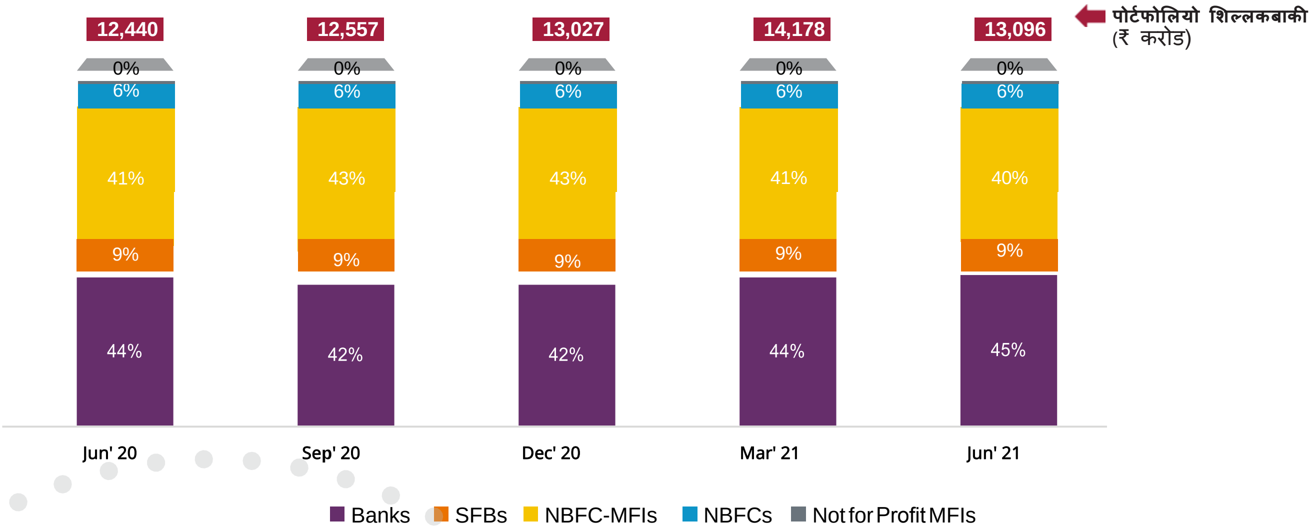

- जून 2020 च्या तुलनेत जून 2021 मधे ओडिशाच्या पोर्टफोलियो शिल्लकबाकीत 5% ची वाढ झाली.
- सर्व तिमाहींमध्ये पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकीत 40% पेक्षा जास्त योगदान देऊन बँका अग्रणी आहेत.

ओडिशा : 90+ कसूर दराचे कल

कर्जदाता प्रकार	Jun'20	Sep'20	Dec'20	Mar'21	Jun'21
बँका	0.13%	0.18%	3.75%	2.82%	2.06%
लघु वित्त बँका	0.51%	0.12%	5.46%	3.18%	2.73%
एनबीएफसी-एमएफआय	0.73%	0.89%	9.49%	3.12%	2.83%
एनबीएफसी	0.33%	0.09%	2.48%	3.81%	1.54%
ना-नफा एमएफआय	0.25%	1.03%	1.56%	3.28%	1.91%
ओडिशा	0.42%	0.47%	6.30%	3.03%	2.40%

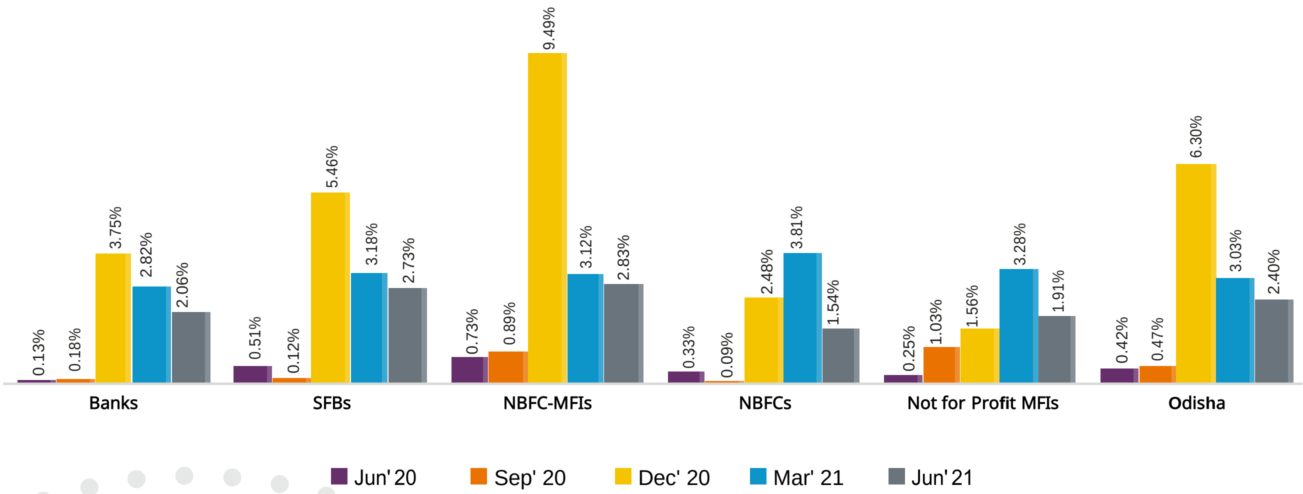

- ओडिशातीचा एकूण 90+ कसूरदर, मार्च 2021 मधील 3.03% वरून जून 2021 मध्ये 2.40% पर्यंत कमी झाला आहे.
- मार्च 2021 च्या तुलनेत जून 2021 मध्ये सर्वच कर्जदात्यांच्या 90+ कसूर दरात घट झाली आहे.
- बँका, एनबीएफसी आणि ना-नफा एमएफआयने त्यांच्या पोर्टफोलियोचे उत्तम प्रकारे संयमन केले असून त्यांचा 90+ कसूरदर ओडिशाच्या एकूण कसूरदरापेक्षा कमी आहे.

Delinquencies calculated basis POS

EQUIFAX

sidbi

महत्वाकांक्षी जिल्हे

महत्वाकांक्षी जिल्हे - जून 2021 दृष्टीक्षेप

महत्वाकांक्षी जिल्हे वाढीचा तपशील	December 2017	June 2021	Growth
सक्रिय कर्जदार उत्पत्ती (000)	4,155	8,143	96%
वितरीत रक्कम (₹ करोड)	14,374*	30,582**	113%
सक्रिय कर्ज (000)	6,925	12,730	84%
पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी (₹करोड)	11,175	28,737	157%
30+ कसूर दर	1.54%	11.80%	-
90+ कसूर दर	0.75%	2.36%	-

पोर्टफोलियो (₹करोड)

वितरीत रक्कम (₹करोड) – जुलै20 to जून '21

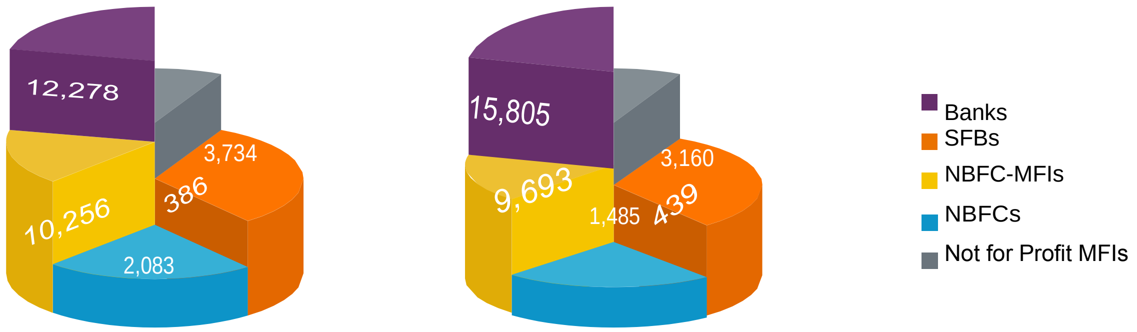

30+ आणि 90+ पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी कर्जदाता प्रकारानुसार

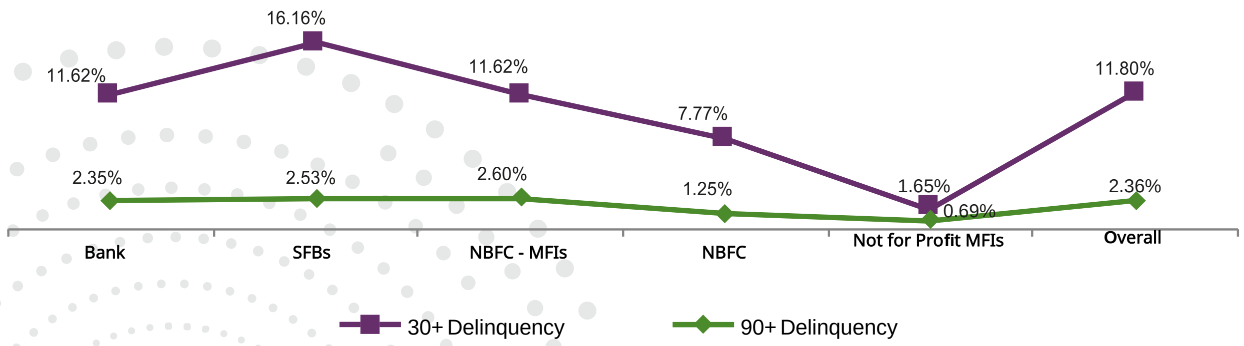

- 30 जून 2021 पर्यंत महत्वाकांक्षी जिल्ह्यांची पोर्टफोलिओ शिल्लकबाकी ₹28,737 कोटी असून या मध्ये बँकांचा सहभाग 43% आहे तर त्यानंतर एनबीएफसी-एमएफआय चा 36% सहभाग आहे.
- एनबीएफसी-एमएफआय चा 90+ कसूरदर सर्वात जास्त असून त्यानंतर बँकां आणि लघुवित्त बँकांचा क्रमांक लागतो.
- डिसेंबर 2017 ते जून 2021 पर्यंत पोर्टफोलियो शिल्लकबाकी मध्ये 157% तर वितरण रक्कमेत 113% नी वाढ झाली.

** जानेवारी ते डिसेंबर 2017 मधील वितरण
**जुलै 2020 ते जून 2021 मधील वितरण
कसूरदर पोर्टफोलियो वर आधारीत

सिडबी बद्दल

भारतीय लघुउद्योग विकास बँकेची (सिडबी) स्थापना 1990 साली संसदेच्या अधिनियमनामान्वये झाली. सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगक्षेत्राच्या (एमएसइ) प्रोत्साहन, वित्तपुरवठा आणि विकासाची तिहेरी कार्यावली अमलात आणण्यासाठी आणि तत्सम कार्ये करणाऱ्या संस्थांमध्ये समन्वय साधण्यासाठी सिडबीला प्रमुख वित्तीय संस्था म्हणून कार्य करण्यासाठी अधिकृत केलेले आहे. इतक्या वर्षांमध्ये तिच्या विविध वित्तीय आणि विकासाच्या उपायांद्वारे बँकेने समाजाच्या विविध स्तरांतील लोकांच्या जीवनात स्थान मिळविले आहे. तिने एमएसएमइ च्या समग्र वर्णपटातील उपक्रमांवर प्रभाव टाकला आहे आणि एमएसएमइच्या परिसंस्थेतील अनेक विश्वासार्ह संस्थांशी सलग्न झाली आहे.

व्हिजन 2.0 अंतर्गत सिडबीने एमएसएमइ विभागाच्या माहितीची विषमता संबोधित करताना एमएसएमइ पल्स, एमएसएमइ चे आणि क्रिसायडेक्सचे हेल्थ ट्रॅकर, एमएसइ भावना व आकांक्षांचे मापन, इंडस्ट्री स्पॉटलाइट आणि उद्योगक्षेत्रांवर एक सर्वंकष अहवाल आणि फिंटेक पल्स, मायक्रोफायनान्स पल्स शिवाय फिंटेक लेंडिंग विभागावरील क्रेडीट डेटा अंतरदृष्टी अशा अनेक उपक्रमांचे नेतृत्व केले.

मायक्रोफायनान्स क्षेत्रामध्ये सिडबी

मायक्रोफायनान्स चळवळीला पाठींबा देत समावेशक वित्तविषयक कार्यावली पुढे नेण्यासाठी सिडबीने अग्रणी भूमिका बजावली आहे. बँकेच्या सूक्ष्मवित्त उपक्रमांतर्गत 31 मार्च 2021 पर्यंत वितरित केलेली एकत्रित मदत ₹20,568 करोड आहे, ज्याचा लाभ सुमारे 4 कोटी घटकांना झाला. एमएफआयना वित्त पुरवठा आणि समन्यायी पाठबळ देण्यासह या संस्थांना क्षमता बांधणीचा आधार देऊन अनुपालन मूल्यांकनाच्या साधनांद्वारे कॉर्पोरेट संस्कृती आत्मसात करण्यात सिडबीची भूमिका अग्रणी राहीली आहे. मायक्रोफायनान्स उद्योगाच्या सुरवातीच्या नाजूक काळात हातात हात घेऊन तो पूर्णपणे विकसित उद्योग विभाग होण्यापर्यन्तचे पूरक समर्थन, आमच्या 8 भागीदार एमएफआयना एसएफबीज/ युनिव्हर्सल बँक्सचे संक्रमणात संचयन करणे. बाजारभावापेक्षा बऱ्यापैकी कमी व्याजदरात थेट सिडबी कडून (भागीदारी करारा द्वारे) लघु कर्जांची उपलब्धता करण्याचा सूक्ष्म कर्ज पुरवठ्यातील पथदर्शी पुढाकार. 'प्रयास' या शीर्षकांतर्गत पिरॅमिडच्या पायथ्याशी असणाऱ्या सूक्ष्म ऋणकोंसाठी बाजारभावापेक्षा तुलनेने कमी व्याजदरात भागीदारी मॉडेल अंतर्गत 0.5 लाख ते 5 लाख पर्यन्तच्या लघु तिकीट आकाराच्या कर्जांचा विस्तार सिडबीबँक करत आहे.

इक्विफॅक्स बद्दल

इक्विफॅक्स ही एक ग्लोबल इन्फॉर्मेशन सोल्युशन्स कंपनी आहे. जी विश्वासार्ह, अद्वितीय माहितीचा वापर सृजनशील पृथक्करणात, तंत्रज्ञान आणि उद्योग कौशल्याचा उपयोग जगातील व्यक्ती व संस्थांना ज्ञानाचे अंतरदृष्टीत रुपांतर करून देण्यात करते. जे वैयक्तिक निर्णयात आणि माहितीपूर्ण व्यवसायात मदत करतात.
अटलांटा (जॉर्जिया, यूएसए) येथे मुख्यालय असलेली इक्विफॅक्स ही उत्तर अमेरिका, मध्य व दक्षिण अमेरिका, युरोप व आशिया पॅसिफिक विभागातील 24 देशांमध्ये गुंतवणूक व संचालन करते. स्टँडर्ड आणि पुअर (एस अँड पी) 500® निर्देशांकाची इक्विफॅक्स सदस्य असून तिच्या सामान्य भागांची (कॉमन स्टॉक) न्यूयॉर्क स्टॉक एक्स्चेंज (एनवायएसइ) वर EFX या चिन्हाखाली देवाणघेवाण होते. इक्विफॅक्सचे जगभरात 11,000 कर्मचारी आहेत. पत उद्योगातील 120 वर्षांच्या जागकतिक अनुभवाच्या वारश्यासह इक्विफॅक्स ने भारतीय बाजारात 2010 मध्ये आपली उपस्थिती प्रस्थापित केली आणि रिझर्व्ह बँकेने CIC म्हणून काम करण्याचा परवाना दिला. गत 9 वर्षात क्रेडीट ब्युरोमधे बँका, एनबीएफसी, एमएफआय आणि विमाकारांच्या समावेशासह 4000+ सदस्यांसह वाढ झाली. हे सदस्य लक्षावधी भारतीय ग्राहकांची जनसंख्या आधारीत आणि परतफेडीची माहिती प्रदान करतात. इक्विफॅक्सने 2014 मध्ये एका विश्लेषक व्यवसाय संस्थेच्या अधिग्रहणातून भारतातील आपल्या पाऊलखुणा अधिकच घट्ट केल्या. इक्विफॅक्स ॲनालिटिक्स प्रा. लिमिटेड ही इक्विफॅक्सच्या संपूर्ण मालकीची विश्लेषक संस्था आहे, जी अद्वितीय सानुकूलित विश्लेषणात्मक उपाय प्रदान करते जे व्यवसायांची कार्यक्षमता आणि ग्राहकांचे जीवन या दोघांना समृद्ध करते.

अस्वीकरण

मायक्रोफायनान्स पल्स (अहवाल) इक्विफॅक्स क्रेडीट इन्फॉर्मेशन सर्विसेस प्रायव्हेट लिमिटेड (इक्विफॅक्स) द्वारा तयार करण्यात आले. या अहवालाच्या वापराद्वारे वापरकर्ता या अस्वीकाराणच्या आधीन राहून त्याची स्वीकृती देतो. इक्विफॅक्सचे जे सभासद आहेत त्या मायक्रोफायनान्स संस्थांच्या मार्च 2021 च्या पर्याप्त माहिती प्रदानावर आणि त्या माहितीच्या सविस्तर तौलकनि प्रक्रियेवर आधारीत हा अहवाल आहे. इक्विफॅक्स अहवाल तयार करताना पुरेशी काळजी घेत असते. परंतु मायक्रोफायनान्स संस्थांनी सदर केलेल्या अयोग्य व चुकीच्या माहितीमुळे अहवालात उद्भवत असलेल्या चुकांबाबत /त्रुटींबाबत इक्विफॅक्स उत्तरदायी असू शकत नाही. शिवाय, इक्विफॅक्स अहवालातील माहितीच्या पूर्णतेची किंवा पर्याप्ततेची आणि/ किंवा कुठल्याही विशिष्ट उद्देशासाठी त्याच्या उपयुक्ततेची हमी देत नाही. किंवा, अहवालाच्या कुठल्याही उपयोगासाठी इक्विफॅक्स उत्तरदायी नाही आणि इक्विफॅक्स अशा सर्व उत्तरदाकयत्वाचा स्पष्टपणे अस्वीकार करते. हा अहवाल कुठल्याही उपयोजन,उत्पादन/ परिणामाच्या नकार/ अस्वीकृती अथवा स्वीकृतीची अनुशंसा करत नाही किंवा इक्विफॅक्स i)कर्ज देणे वा न देणे ii) व्यक्ती संबंधित/ संस्था संबंधित कुठल्याही आर्थिक व्यवहारात उतरणे वा न उतरण्याची अनुशंसाही करत नाही. या अहवालातील माहिती कुठल्याही प्रकारचा सल्ला स्थापित करत नाही आणि या अहवालातील माहितीच्या आधारे कुठल्याही प्रकारचा निर्णय घेण्यापूर्वी वापरकर्त्याने त्याच्या मते योग्य असणारे सर्व आवश्यक विश्लेषण केले पाहीजे. या अहवालाचा वापर क्रेडीट इन्फॉर्मेशन कंपनीज (नियंत्रण) कायदा 2005, क्रेडीट इन्फॉर्मेशन कंपनीज रेग्युलेशन 2006, क्रेडीट इन्फॉर्मेशन कंपनीज रूल्स, 2006 मधील तरतुदी द्वारा नियंत्रित केला जातो. पूर्व परवानगी शिवाय या अहवालाच्या कुठल्याही भागाच्या प्रती तयार, वितरित वा प्रकाशित करू नये.

इंग्रजीतून मराठीत केलेल्या भाषांतरात काही अस्पष्टता / तफावत आढळल्यास, इंग्रजीतील संबंधित मजकूर / संदर्भ ग्राह्य धरला जाईल.

संपर्क तपशील

इक्विफॅक्स क्रेडीट इन्फॉर्मेशन सर्विसेस प्रायव्हेट लिमिटेड
युनिट क्र. 931, 3 रा मजला, बिल्डिंग/ इमारत क्र. 9,
सॉलीटेअर कॉर्पोरेट पार्क , अंधेरी घाटकोपर लिंक रोड ,
अंधेरी (पूर्व), मुंबई - 400 093

टोलफ्री क्र.: 1800 2093247
ecissupport@equifax.com

भारतीय लघुउद्योग विकास बँक (सिडबी)
स्वावलंबन भवन, प्लॉट नं. सी-11, 'जी' ब्लॉक,
बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व),
मुंबई - 400 051 महाराष्ट्र

टोलफ्री क्र.: 1800 226753
www.sidbi.in/en

प्रकाशन अधिकार ® 2021 इक्विफॅक्स इंकॉ. अटलांटा, जॉर्जिया. सर्व हक्क राखीव. इक्विफॅक्स हे इक्विफॅक्स (इंक.)चे नोंदणीकृत व्यापार चिन्ह आहे.